

Évközi 13. vasárnap – 2010. június 27. – C év

Egy utazó éjszakára egy kolostorba kéredzkedett be. A kolostor apátja barátságosan fogadta, még a szobájába is meginvitálta egy kis beszélgetésre. Az utazó igen ledöbbsent, amikor belépett a szerzetes apró cellájába. Fel volt készülve rá, hogy igen egyszerű lesz a berendezése, na de ennyire?!! Egy fa prices szalmazsákkal és pokróccal, egy zsámoly, egy faragatlan asztal, s mindössze egy deszka felkötözve polcnak, amin a Biblia és még néhány könyv árválkodott. Nem is állhatta meg a vendég, s rákérdezett a szerzetestől: „Atyám, hogy lehetséges, hogy csak ennyi holmija van? Hogy lehet így élni?” Az apát így felelt: „Ami azt illeti, nálad sincs sok minden, fiam.” „Igen, de én úton vagyok.” – felelte az utazó. „Én is fiam.” – mondta a barát. „Én is csak átutazóban tartózkodom a Földön.”

Nem csak akkor nélkülözi az ember a szabadságot, amikor erőszakkal korlátozzák. Akadályozhatják a szabadságunkat az életünkben felhalmozott anyagi dolgok is, amiktől nem tudunk elszakadni. Akadályozhatják a hagyományok, szokások, amikhez ragaszkodunk, a csordaszellem nyomása. Akadályozhatják a múltbeli tapasztalataink, másokkal szembeni előítéleteink, amelyeket tévedhetetlennek hiszünk.

Nyilván, hogy a megélhetésünkhöz vagy életünk kényelméhez szükséges anyagi értékek, az örökségül kapott, személyiségünket, kultúránkat formáló szokások, a múltban szerzett tapasztalataink nem önmagukban rosszak. Mindezek legtöbbször jók és szükségesek is. Mikor akadályozzák hát a szabadságunkat? Akkor, ha a szeretet korlátjaivá válnak, s így megakadályozzák, hogy osztatlan szívvel teljesítsük az életünk alapküldetését. Az igazi szabadság nem akkor érvényesül, amikor az ember abban az értelemben „csinálja azt, amit akar”, hogy össze-vissza dönt, sokszor saját magának is ellentmondva az éppen aktuális hangulata, kénye-kedve szerint. Semmire nem tud nemet mondani, ami kicsit is vonzza. Az igazi szabadság ott jut érvényre, ahol az ember valóban „azt csinálja, amit akar”, vagyis hűségesen kitart amellett, aki vagy ami mellett elkötelezte magát, nemet tud mondani mindarra, ami elfordítaná hivatásának teljesítésétől.

Így válik érthetővé, amit Szent Pál mond a mai szentleckében: „Szabadságra kaptatok meghívást, csak ne éljete vissza vele a test javára!” Akkor vagyunk igazán szabadok, ha azt tesszük, ami valóban a hivatásunk, s így a boldogság, a kiteljesedés felé halad az életünk. A szabadság útja tehát: felismerni a hivatást, s annak vonzásában élni. Így „igent mondvá” könnyebben tudunk „nemeket” mondani, elszakadni attól, ami akadályoz. Erre az elszakadásra sokszor szükség is van, hogy valóban annak éljünk, ami az életünk értelme.

Elizeus: Amikor Illés próféta meghívja és utódjává teszi, elszakad addigi életétől, a szó valós értelmében felszámolja azt. Feldarabolja az ekét, amivel addig szántott, s megfőzi rajta az ökröket, talán egész vagyonát, s szétosztja.

Ezzel is kifejezi, hogy egészen új útra indul és teljesen ennek az útnak akarja szentelni az életét.

Az evangéliumban Jakab és János a zsidó hagyományok, konvenciók rabjai: a szamaritánusokkal való ősi ellentét fogva tartja őket, s nem hagyja szeretni. A szamaritánusok szerint nem csak Jeruzsálemben, az egyetlen templomban lehet áldozatot bemutatni és imádni Istent, hanem az ő szent helyükön, a Garizim hegyén is. Ez súlyos eretnokség a zsidók szemében. Ráadásul most épp a szamaritánusok élezik ki a feszültséget, amikor nem adnak szállást a Jeruzsálembé tartó galileai zarándokoknak. Az apostolok számára épp a zsidó valláshoz és nemzeti érzéshez való ragaszkodásból következik a teljesen természetesnek, helyesnek tartott reakció: „Hívjuk le rájuk a villámot, hogy elpusztítsa őket!”. Jézus azonban figyelmezteti őket a helytelen lelkületre, s rámutat arra, hogy nem a pusztulásukon, hanem a megmentésükön kell fáradozniuk. Mekkora szabadság a gyűlölettől, az előítéletektől!

Szinte embertelenül keménynek, a szabad akaratot semmibe vevőnek tűnnek Jézus követelményei azokkal szemben, akik a követésére jelentkeznek. Aki követni akarja Őt, az „ne tekintgessen hátrafelé”, hanem engedjen a vonzásnak. Valójában éppen a szabad döntés megerősítését, az abban való kitartást segítik Jézus követelményei. Ha fontosabb az odú vagy a fészek melege, kényelme, ha fontosabb az eddigi környezet és életforma, mint az újonnan felismert igazi életcél vonzása, akkor nem fogunk rálépni a feléje vezető útra. Bizony, sokan toporognak hosszan, vagy talán élethossziglan az útjuk elején, s nem tudják megtenni azt a döntő első lépést, ami elszakadást jelentene az eddigi életformától, amiről pedig már tudják, hogy nem kielégítő, nem ez az igazi.

Persze, hogy a valami megszokottal való szakítás az mindig bizonytalanságot is jelent. Azonban az ember biztonságát hosszabb távon nem az anyagi javak, nem a testi kényelem és jólét adják meg, hanem az a tudat, hogy a „helyemen vagyok és azt teszem, ami a boldogságomat szolgálja”. Vagyis épp a hivatás felismerése és hűséges teljesítése adja meg az ember biztonságát. A mai fiatalok bizonytalansága, ami már szinte kétségbeejtő méreteket ölt, nem anyagi eredetű, hanem éppen az elköteleződés hiányából fakad.

Minden ember alapküldetése: Krisztust követni. Ez pedig az Isten és az embertársaink áldozatkész, hűséges szeretetét kívánja meg tőlünk. Ez a küldetés adja életünk értelmét, s aki a szeretet vonzásában élve felül tud emelkedni az anyagiasságon, a kényelmességen, az előítéleteken, negatív tapasztalatokon, a csordaszellem önző nyomásán, az megtapasztalja az igazi szabadságot.